

aan	kopie aan	datum
Algemeen bestuur	Tom Pikkemaat, Marjolein Friele, Jantine Langenhof	13-10-2020
van		bijlage(n)
Wim Stegeman (ambtelijk betrokkene: Martijn Heuvelmans)		geen
onderwerp	kenmerk	
Inzaaien overhoekjes in het kader van de vergroeningsstrategie	B2020/3593	

Doel / inleiding

Doel van deze memo is om aan te geven wat tot nu toe de stand van zaken is omtrent het inzaaien van waterschapseigendommen (overhoekjes) met bloemrijk zaadmengsel. Dit mede naar aanleiding van de vraag die in de AB-commissie is gesteld door de heer Nicolaï. Op basis van deze informatie kan in het kader de verdere uitwerking van de vergroeningsstrategie voor Vechtstromen, een verdere ambitie over het inzaaien van overhoekjes gedefinieerd worden.

Stand van zaken

Vanaf 2017 zijn er jaarlijks gedeeltes van waterschapseigendommen ingezaaid met meerjarige bloemenmengsels. Naast alleen waterschapseigendom zijn op verzoek ook naastliggende stroken van particulieren ingezaaid, al dan niet in samenwerking en op verzoek van collectieven zoals agrarische natuurverenigingen.

Wat is er tot nu toe ingezaaid?

Sinds 2017 worden onze eigendommen ingezaaid met meerjarige inheemse bloemrijke mengsels die zo'n vier jaar mee gaan, daarnaast geven we soms bloemenmengsels aan boeren die een strook inzaaien op hun eigen grond langs onze watergangen. Tevens verstrekken we via de Agrarische Natuurverenigingen ook subsidie voor Groen Blauwe Diensten voor bloemrijk akkerrand beheer. Op akkerlanden waar stroken langs de akkerranden worden ingezaaid worden eenjarige akkerkruiden en bloemen ingezaaid. In 2017 zijn ook op diverse rwzi-terreinen al overhoekjes ingezaaid met een bloemenmengsel.

- Tot nu toe (periode 2017 – 2020) is in totaal zo'n 12 hectare ingezaaid aan overhoekjes, stroken langs watergangen en gedeeltes van waterbergingsgebieden. Totale kosten over deze jaren waren circa € 60.000 (inclusief grondbewerking, inzaaien en doorzaaien).
- Daarnaast zijn in 2019 beide zijden van de waterkering het Afwateringskanaal van de Vecht ingezaaid met een bloemrijk dijkmengsel, circa 13,5 ha. De kosten hiervoor bedroegen circa € 10.000 (alleen doorzaaien).

De kosten verschillend nogal per situatie, meestal is eerst grondbewerking nodig, maar soms ook niet, dit hangt sterk af van de lokale bodemomstandigheden en grondslag. Daarom wordt bij voorkeur de samenwerking gezocht met boeren en (agrarische) natuurorganisaties

die de grond voor ons bewerken en kunnen inzaaien, maar soms voeren wij dit ook zelf uit. Ook de kosten van de zaadmengsel verschillend nogal, we zijn daarbij afhankelijk van een paar leveranciers, omdat we het liefst inzaaien met inheems materiaal. Daarom is het lastig om een eenheidsprijs te stellen voor het bloemrijk inzaaien/per hectare.

Wat kan er nog meer worden ingezaaid de komende jaren?

Welke overhoekjes en stroken nog meer kunnen worden ingezaaid in ons beheergebied is op dit moment (nog) niet in beeld. De kansen en mogelijkheden die zich tot nu toe voordeden hebben we in principe allemaal ingezaaid (indien geschikt). De strategie tot nu toe was dus vraag gestuurd en op verzoek van collectieven/particulieren en waar onze medewerkers zelf mogelijkheden/kansen zagen.

Wat zou het kader voor inzaaien kunnen zijn?

Er met name gekeken naar waterlopen en stukken die:

1. een tweezijdig onderhoudspad hebben waarvan er een wellicht een zijde opgeheven kan worden;
2. overgedimensioneerde onderhoudspaden die breder zijn dan drie meter;
3. overhoeken, overtollige ruimte in eigendom van het waterschap;
4. een functie waterberging hebben (waterbergingsgebieden);
5. verpacht zijn of om niets worden uitgeleend aan boeren;
6. gronden van derden die langs onze waterlopen liggen en vrijwillig willen meewerken;
7. keringen (maar veel keringen zijn al bloemrijk van zichzelf);
8. overhoekjes op onze rwzi-terreinen.

Situaties die we niet inzaaien:

- Taluds van watergangen, talud ligt een deel van het jaar braak, kans op wegspoelen van het zaad. Daarbij moeten de meeste taluds gemaaid.
- Onderhoudspaden $\leq 3\text{m}$. Het materieel dat tegenwoordig wordt ingezet om de watergang te maaien is dusdanig breed dat er weinig van het bloemenmengsel overblijft wanneer er overheen gereden wordt.
- Overhoekjes/stukken grond die te klein zijn of waarvan de kansrijkheid van het inzaaien geen nut heeft(denk aan mate van betreding, schaduwwerking en dergelijke).
- Situaties waarbij geldt dat sommige overhoekjes, stroken, waterkeringen van nature al veel potentie kunnen hebben(schrale gronden) en daar vooral de bestaande natuurlijke vegetatie moet laten prevaleren. Het dan nog inzaaien met een mengsel kan een verstoring in het bestaande vegetatiebeeld veroorzaken. (ingezaaide bloemen mogen geen concurrentie worden van bestaande beschermde soorten)

Aandachtspunten / vervolg

In het kader van de verdere uitwerking van de vergroeningsstrategie zal moeten worden geïnterviewd welke areaal zich nog leent voor het inzaaien. Bovenstaande uitgangspunten en afwegingen kunnen hiervoor een kader vormen.

Communicatie

Geen externe communicatie van toepassing.